

6 . 6 . 1927 tarih ve 1076 sayılı Yedeksubaylar ve yedek askerî memurlar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı geçiçi maddeler eklenmesi hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 1 . 8 . 1970 - Sayı : 13566)

No.
1316

Kabul tarihi
27 . 7 . 1970

MADDE 1. — 1076 sayılı Yedeksubaylar ve yedek askerî memurlar Kanununun 3, 8 ve 23 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 3. — a) Her celb yılından evvel mütaakıp yıl Silâhlı Kuvvetlerin subay sınıflarına göre yedeksubay ihtiyacı Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine Millî Savunma Bakanlığınca tesbit edilir.

b) Fakülte, akademi ve yüksek okullar ile Millî Eğitim Bakanlığınca bunların dengi olduğu kabul edilen yurt içi ve yurt dışı öğrenim müesseseleri mezunlarından Türk Silâhlı Kuvvetleri Beden Kabiliyeti Yönetmeliğine göre askerliğe elverişli oldukları anlaşılanlardan Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacı kadar yedeksubay adayı değerlendirmeye tabi tutularak seçilir. Deęerlendirmede dikkate alınacak hususlar ile yedeksubay adaylarının sınıflandırılmalarına ait esaslar yönetmelikte gösterilir.

c) Tabip, diş tabibi, eczacı, yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, kimyager ve Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan diğer meslek ve vasıfları haiz olanların mevcudu Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacından az olduğu takdirde değerlendirilmeye tabi tutulmadan yedeksubay adayı olarak ayrılırlar.

d) Değerlendirme sonunda yedeksubay adayı seçilmeyenlerle, maksbul bir özürü olmaksızın değerlendirilmeye katılmıyanlar, er ve erbaş olarak askerlik hizmetine tabi tutulurlar. Bunların hizmet süreleri emsali yedeksubayların hizmet süreleri kadardır.

e) Değerlendirme sonunda yedeksubay adayı seçilmedikleri için, 1076 sayılı Kanunun bu kanunla değiştirilen 3 ncü maddesinin (d) bendi hükümlerine göre er ve erbaş olarak askerlik hizmetine tabi tutulanlar, temel eğitimlerini tamamladıktan sonra Genelkurmay Başkanlığı tarafından tesbit edilen miktar kadarı mütebaki hizmet süreleri için, Bakanlar Kurulu kararı ile yurt savunması ve kalkınması ile ilgili hizmetlerde görevlendirilmek üzere diğer bakanlıklar emrine verilebilirler.

Bunların istihdam şekilleri ve haklarında uygulanacak diğer hükümler 1111 sayılı Askerlik Kanununun değişik 10 ncü maddesinin (b) bendi gereğince çıkarılacak kanunda gösterilir.

f) Yedeksubayların hizmet süreleri 18 aydır. Bu sürenin 6 ayı yedeksubay yetiştirilmekle 12 ayı da subay olarak atandıkları kıta ve kurumlarda geçer. Yedeksubay yetiştirme süresi Genelkurmay Başkanlığının göstereceği lüzum üzerine Bakanlar Kurulunca uzatılabilir ve kısaltılabilir.

Yedeksubayların hizmet süreleri olağanüstü hallerde Genelkurmay Başkanının göstereceği lüzum üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile lüzumu kadar uzatılabilir. Bu uzatılan süreler yaş haddinin sonundan iki kat düşülmür.

Yedeksubayların hizmet süreleri barışta Genelkurmay Başkanının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile oniki aya kadar indirilebilir.

g) Muvazzaflık hizmetini yapmadıkça bu kanunun tesbit ettiği esaslar dışında hiçbir yüksek öğrenim mezunu, askerlik çağından çıkarılmaz.

h) Yedeksubaylardan hastalananlar, muvazzaflık subay emsalleri gibi izin süresine tabi tutulurlar. Sıhhi izin süresini tamamlayanlar terhis edilirler. Ancak, sıhhi izin süresini tamamlamadan (faal hizmet yapabilir) raporu alanlar altı ay hizmet müddetini doldurmadıkça terhis edilmezler.

- i) Yüksek öğrenim mezunlarından yedeksubay adayı seçilenler ile er olanlar yönetmelikte belirtilen esaslara göre celbe tabi tutulurlar.
- j) Test merkezleriyle, test günleri radyo ve gazetelerle ve askerlik şubelerine asılmak suretiyle ilân edilir.

Madde 8. — Değerlendirme neticesi yedeksubay adayı seçilip askere sevkten evvel veya yedeksubay yetiştirilmekte iken aşağıdaki engel hali olduğu anlaşılanlar askerlik hizmetini durumlarına göre er veya erbaş olarak tamamlarlar.

- a) 1. Türk Silâhlı Kuvvetlerinde subaylıktan çıkarmayı gerektiren bir suçtan mahkûm olanlar.
2. Kamu hizmetlerinden müebbeden yasaklı olanlar.
3. Hileli müflis olduğu ilân edilenler.
4. Gayriahlâki vasıfları ve disiplinsizlikleri sebebiyle yedeksubaylığa yaramıyacakları, yedeksubay yetiştirme yerlerindeki disiplin kurullarınca tesbit edilenler;

Er olurlar.

b) Yoklama kaçağı veya bakaya suçundan hüküm giyenlerle, yedeksubay öğreniminde başarı gösteremiyenler; erbaş olarak.

Madde 23. — Yedeksubay ve yedek askerî memurluktan çıkarılmayı ve yaşlarına göre haklarında Askerlik Kanununun uygulanmasını gerektiren sebepler şunlardır :

- a) Türk Silâhlı Kuvvetlerinde subaylıktan çıkarmayı gerektiren bir suçtan mahkûm olanlar.
- b) Kamu hizmetinden müebbeden yasaklı olanlar.
- c) Hileli müflis olduğu ilân edilenler.

MADDE 2. — 1076 sayılı yedeksubaylar ve yedek askerî memurlar Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvel 1076 sayılı Kanun hükümlerine göre yedeksubay adayı seçilenlerden henüz askere sevk edilmeyenlerle halen yedeksubay adayı veya yedeksubay olarak muvazzaflık hizmetini yapmakta olanlardan askerliğe elverişli olmadıklarını iddia edenler yeniden sıhhi muayeneye tabi tutulurlar. Bunlardan Türk Silâhlı Kuvvetleri Beden Kabiliyeti Yönetmeliği gereğince askerliğe elverişli olmadıkları anlaşılanlar terhis edilirler ve henüz askere sevk edilmeyenler askere alınmazlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiğinden önce silâh altına alınmış yedeksubaylar (yedeksubay adayları dâhil) 1 Ekim 1970 tarihinden itibaren onsekiz aylarını doldurdukça terhis edilirler.

GEÇİCİ MADDE 3. — 11 . 10 . 1960 tarih ve 97 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi şümulüne girip de bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte henüz askerlik şubelerinden sevk edilmemiş bulunanlar değerlendirme dışı kalmış kabul edilirler. Bunların yurt savunmasına katkıda bulunması ve savaşta kullanılmaları 1111 sayılı Kanunun değişik 10 ncu maddesi gereğince düzenlenecek kanunla tanzim edilir.

97 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi gereğince halen öğretmenlik yapmakta olanlar askerî eğitime tabi tutulmazlar. Bunlardan 18 ayını ikmal edenler yedek teğmen olarak terhis edilirler.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvel 1111 sayılı Askerlik Kanununa göre son yoklama kaçağı veya bakaya durumunda olanlar, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde askerlik şubelerine müracaat ederek yoklamalarını veya askere sevklerini yaptıkları takdirde, değerlendirilmeye tabi tutulmak suretiyle yedeksubay olma haklarından istifade ederler.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; bakaya, yoklama kaçağı ve saklı bulunanlardan bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde resmî mercilere teslim olanların bu suçları hakkında, takibat yapılmaz.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar; bakaya, yoklama kaçağı ve saklı suçlarından mahkûm olanların cezaları; ceza mahkûmiyetlerinin neticeleri ile birlikte affedilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanunun hükümleri yürürlüğe girdikten sonra yapılacak ilk yedeksubay adayı celbinde; Silâhlı Kuvvetlerin Subay sınıflarına göre kadro ihtiyacı kadar yedeksubay adayı, yedeksubay celp tarihinden iki ay önce yoklamasını yaptıranlar arasından çekilecek kur'a ile tesbit edilir. İhtiyacın testibinde; tabib, dış tabibi, eczacı, yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, kimyager ve Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan diğer meslek ve vasıfları haiz eleman ihtiyacı da dikkate alınarak kur'alar buna göre tanzim olunur.

Kur'a dışı kalanlar müteakıp celbe bırakılarak haklarında 1076 sayılı Kanunun, bu kanunla değiştirilen 3 nci maddesi hükümleri uygulanır.

MADDE 3. — 1076 sayılı Yedeksubay ve yedek askerî memurlar Kanunu ile 1111 sayılı Askerlik Kanununun bu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
4	71	310	60	94	350
8	122	80	61	101	154
	127	426:443	102		284:290

I - Gereğçeli 225 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 127 nci Birleşimine, 1466 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 102 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Millî Savunma, Anayasa komisyonu (mütalâası), Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. 1/303